Wychodzi raz w tygodniu.

Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

ROK XX

Kraków, dnia 15-go maja 1937

Numer 18.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Reklama jest dźwignią handlu!

Nowelizacja dekretu oddłużeniowego.

W „Dzienniku Ustaw R. P." Nr. 30, poz. 222 ogłoszona została — jak już donieśliśmy ustawa z dn. 14. 4. br. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 24. 10. 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych. Krótka ta nowela zawiera kilka ważnych przepisów, zasługujących na szczególną uwagę — zarówno rolników-dłużników, jak i ich wierzycieli. Cała treść wprowadzonych do rozporządzenia Prezydenta Rzplitej zmian zawarta jest w art. 1 ustawy, składającym się z 8 punktów.

Wobec ciągle jeszcze w sprawie tej istniejących niejasności wśród zainteresowanych, podajemy poniżej za „Polską Gospodarczą" wyczerpujące omówienie poszczególnych punktów noweli. I tak:

Punkt 1 wprowadza następującą zmianę do art. 13 rozporządzenia. Mianowicie, przewidziany w tym artykule termin 3 lat (od dnia wejścia w życie rozporządzenia), w ciągu którego to terminu długi rolnicze, przewyższające zł. 500, można było opłacać papierami wartościowymi według zasad, w dalszych przepisach tego artykułu wyłuszczonych, został przedłużony do dnia 31. 12. 1940 roku. Ponieważ przewidziane w rozporządzeniu Prezydenta Rzplitej 3-lecie upływało w dniu 30. 10. br., ustawa więc przedłużyła ważność przepisów, zawartych w art. 13, na dalsze 3 lata. Należy zaznaczyć, że na podstawie wymienionego artykułu dłużnicy-rolnicy mogli spłacać swe długi papierami wartościowymi głównie wobec wierzycieli — osób prywatnych, gdyż przepisy tego artykułu nie odnoszą się do wierzycieli — instytucyj finansowych, inwestycyj prawa publicznego, Skarbu Państwa i t. p.

Możność spłaty długów papierami wartościowymi stanowi poważną ulgę dla dłużników, zwłaszcza wobec korzystnego kursu (al pari), przewidzianego w ostatnim rozporządzeniu, wydanym przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Ref. Roln. dnia 23. 10. 1936 roku („Dz. Ust. R. P.", Nr. 84, poz. 589), ustalającym również papiery, jakimi długi te można spłacać. Ponieważ kurs niektórych z tych papierów waha się ok. 50 proc. wartości nominalnej, spłata papierami stanowi dla dłużnika 50 procentową blisko redukcję długu. Przewidywać należy, że ulga ta będzie w znaczniejszym niż dotychczas stopniu wykorzystywana przez rolników. Wskazuje na to z jednej strony poprawa sytuacji rolnictwa oraz z drugiej strony mocniejsza tendencja papierów wartościowych, co będzie zachęcało rolników do szybszej realizacji korzyści, wynikających z opłaty długu papierami. — Nadmienić należy, że art. 13 rozporządzenia przewiduje również możność spłaty częściowej długu papierami (ust. 4) — z tym tylko, że spłata ta musi być zarachowana na całość długu, skutkiem czego raty nie uiszczone ulegają równomiernemu zmniejszeniu. Przepis ten umożliwia stopniowe wykorzystywanie ulgi, wynikającej ze spłaty papierami w miarę możności finansowych dłużnika-rolnika.

Następny, punkt 2 art. 1 omawianej noweli wprowadza analogiczną zmianę do art. 16 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 24. 10. 1934 r. Mianowicie, przewidziany w art. 16 termin 3 lat, w ciągu którego można spłacać długi rolnicze wobec instytucyj, wymienionych w art. 6 rozporządzenia, tj. właśnie wobec instytucyj finansowych, prawa publicznego i t. p., papierami wartościowymi, oznaczonymi w drodze rozporządzeń przez Ministra Skarbu — został przedłużony do dnia 31. 12. 1940 t. j. o dalsze 3 lata. Wprawdzie przepis art. 16 jest dotychczas przepisem martwym, gdyż przewidziane rozporządzenie wykonawcze Min. Skarbu nie ukazało się, to jednak ustawowe przedłużenie terminu stwarza podstawę prawną do wydania takiego rozporządzenia w przyszłości, jeżeli okoliczności na to pozwolą. Wyjaśnić należy, że najważniejsza kategoria długów, których by ewent. przepis ten dotyczył, a mianowicie długi wobec instytucyj finansowych — podlega na zasadzie innych przepisów konwersji na kredyt długoterminowy via Bank Akceptacyjny. Ulgi, jakie dała dłużnikom ta konwersja, były i tak dość znaczne, gdyż przyniosły znaczną obniżkę oprocentowania oraz rozłożenie spłaty długu na długotranszowe raty.

Podobną również zmianę wprowadza punkt 3 art. 1 omawianej noweli. W art. 18 ust. 1 rozporządzenia Prez. Rzplitej, przewidującym, że długi rolnicze, zabezpieczone na nieruchomościach ziemskich, mogą być skonwertowane, bez zgody niższych wierzycieli hipotecznych, na długi w 4½ proc. listach zastawnych, został również przedłużony do dnia 31. 12. 1940 r. termin, w ciągu którego konwersja taka jest dopuszczalna. Przepis ten jest szczególnie ważny dla rolników, ponieważ akt konwersji długu hipotecznego na dług w listach zastawnych nie wymaga wielkich nakładów pieniężnych ze strony dłużnika. Przy sposobności warto zaznaczyć, że do konwersji takiej upoważnione już zostały na podstawie art. 21 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej 3 instytucje, a mianowicie Towarzystwo Kredytowe Ziemskie w Warsza-

Ciąg dalszy na str. 11-tej.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Rok XX — **Kraków, dnia 15 maja 1937** — **Nr. 18.**

Cena abonamentu

Abonament kwartalny 4 zł
" półroczny 8 zł
" roczny 16 zł

Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7 wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Redakcja i administr. Kraków, Grodzka 40
Telefon Nr. 132-67

Konto P. K. O. Nr. 400.342.

Ogłoszenia:

Wiersz milim. 1 szp. na okładce 40 groszy
Wiersz milim. 1 szp. na 1 str. okładki 60 groszy
Wiersz milim. 1 szp. w tekście 60 groszy
Cała strona okładki Zł 200 Pół strony okładki Zł 100
Ćwierć strony Zł 50 Ósma strony Zł 25
Cała strona w tekście Zł 450, Pół strony Zł 250
Ćwierć strony Zł 120 Jedna ósma strony Zł 60

MGR HENRYK FISCH.

Obieg weksli kaucyjnych
w świetle orzecznictwa Najwyższego Sądu

W obrocie handlowym weskle kaucyjne są bardzo często w użyciu, tym bardziej, że z rozmaitych przyczyn zabezpieczenia hipoteczne są obecnie mniej praktykowane. Charakter prawny jednak weksli kaucyjnych budzi w praktyce sporo wątpliwości i zawikłań, zwłaszcza w procesie. Należy bowiem sobie uprzytomnić, że zwykle weksle kaucyjne są wręczane wierzycielowi in blanco, bez nadmienienia na ich przedniej stronie charakteru kaucyjnego weksla. Puszczenie zaś w obieg tych weksli może być spowodowane lada bądź przyczyną, a więc zwykle puszcza się w obieg weksle kaucyjne, gdy dłużnik (n. p. ajent czy komisant) nie spełnia należycie swych zobowiązań. Na pierwszy rzut oka zdawałoby się, że skoro zaistniała przyczyna puszczenia w obieg weksli kaucyjnych, przeto uprawnienie nabywcy weksla (zwykle indosanta), nie nastręczy jakichkolwiek trudności natury prawnej. Tak jednak nie jest, przeciwnie prawo nabywcy do zrealizowania weksla kaucyjnego uzależnione jest od szeregu okoliczności o bardzo doniosłych skutkach nie tylko cywilnych ale nawet i karnych. Przyjąwszy bowiem, że weksle kaucyjne są wręczane wierzycielowi jako niewypełnione (in blanco), przeto może zaistnieć tego rodzaju wypadek, kiedy nabywca weksla wypełni takowy wbrew porozumieniu zaistniałemu między wystawcą weksla kaucyjnego, a jego pierwszym posiadaczem, bądź też mimo, że charakter kaucyjny jest nabywcy wiadomy, ten wypełnia takowy wedle swego uznania i następnie dochodzi roszczenia przeciw wystawcy.

Otóż pamiętać należy, że nabywając weksel in blanko przy wypełnieniu takowego trzeba zasięgnąć w własnym interesie informacyj od pierwszego posiadacza weksla w przedmiocie danych dotyczących wypełnienia weksla. W myśl bowiem wyraźnego przepisu ustawy wekslowej, skoro wystawca wręczy weksel niewypełniony, wówczas wobec posiadacza tego weksla może wiedy tylko zasłaniać się zarzutem, że weksel wypełniono niezgodnie z porozumieniem swego czasu zaistniałym, skoro nabywca dopuścił się rażącego niedbalstwa przy nabyciu, nie mówiąc już o wypadku złej wiary przy nabyciu weksla. Jeśli więc nabywca weksla wypełni takowy wedle tylko przypuszczalnej woli wystawcy, przeto czyni to na własne ryzyko, gdyż wystawca może się bronić w procesie wypełnieniem wekslu sprzecznie z umową między nim, a pierwszym żyrantem, przy czym musi udowodnić ostatniemu posiadaczowi jako pozywającemu, że dopuścił się przy nabyciu rażącego niedbalstwa.

Co dopiero, gdy ktoś nabył weksel wiedząc o tym, że jest to weksel kaucyjny?! Niejednemu z Czytelników nasunie się myśl, że to chyba człowiek nieuczciwy nabywa weksel kaucyjny celem puszczenia go w obieg popełniając zwykłe oszustwo. Tak jednak nie jest, weźmy bowiem przykład, kiedy posiadacz weksla kaucyjnego zbywa takowy drugiemu nadmienia-

jąc, że weksel ten miał wprawdzie charakter kaucyjny, jednak wobec częściowego niespełnienia świadczenia uprawniony on jest puścić takowy w obieg. — Konkretnie n. p. fabryka dostarcza periodycznie towaru danemu kupcowi, który swego czasu wręczył weksle kaucyjne celem zabezpieczenia ceny kupna, jednak w ciągu trwania stosunku między tą fabryką a kupcem, ten ostatni dopuścił się zwłoki w zapłacie ceny kupna, wobec czego właściciel owej fabryki odstępuje od umowy, ileże wobec częściowego niespełnienia świadczenia nie ma dalej zaufania do odnośnego kupca, a zarazem wręczone weksle puszcza w obieg. W istocie kupiec ów popadł w zwlokę z zapłatą ceny kupna z powodu wadliwego towaru przesłanego przez tę fabrykę, która przy pozbyciu jednak weksli kaucyjnych wyraźnie nadmieniła, nabywcy, że miały one charakter kaucyjny. Zaskarżony więc kupiec może bronić się, że owych weksli kaucyjnych nie wolno było jeszcze puszczać w obieg, a w każdym razie nabywca dopuścił się rażącego niedbalstwa, skoro wiedząc o tym, że są to weksle kaucyjne nie należycie informował się o przyczynie puszczenia takowych w obieg. W tym też duchu orzekł niedawno Sąd Najwyższy w orzeczeniu z 18. V. 36„ że „przeciwko nabywcy weksla kaucyjnego, który w chwili nabycia wiedział o charakterze kaucyjnym weksla, dłużnik może się zasłaniać wszelkimi zarzutami opartymi na swych osobistych stosunkach z poprzednim posiadaczem weksla".

W uzasadnieniu zaś tego orzeczenia podnosi słusznie Sąd Najwyższy, że skoro w treści weksla wprawdzie nie wpisano przymiotu, kaucji, lecz powoda zawiadomiono o tym przy nabyciu, to odjęcie dłużnikowi zarzutów byłoby jego szkodą objętą bezpośrednim porozumieniem co do nabyc a. Nie od rzeczy będzie wspomnieć, że wedle polskiego kodeksu karnego, wypełniającego blankiet wekslowy niezgodnie z wolą podpisanego i na jego szkodę, albo używającego takiego blankietu, czeka kara więzienia do lat trzech. Popadnięcie w kolizję z owym przepisem, choćby nawet w najlepszej wierze, może się zdarzyć.

Dr. ADOLF GUMPRICH

Umowa polsko-czeska

Żadne pismo polskie, o ile mi wiadomo, nie podało dotąd wiadomości o ratyfikacji umowy polsko-czeskiej z 10. lutego 1934 o wzajemnym wykonywaniu tytułów egzekucyjnych. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpiła 18 lutego 1937., wobec czego w myśl art. 14 umowy weszła ona w życie po upływie miesiąca t. j. 18. marca 1937 i **odnosi się do roszczeń, powstałych po tym terminie.**

Na podstawie dotychczasowych umów międzynarodowych, zawartych przez Polskę z Austrią, Czechami i Niemcami były wykonalne w obcem Państwie jedynie tytuły przyznające koszta procesu i to od powoda t. j. przy wyrokach oddalających. Było to wynikiem zwolnienia obywateli tych państw od składania kaucji aktorycznej. Jedynie na podstawie umowy z W. M Gdańskiem były tytuły egzekucyjne sądów polskich wykonalne na terenie Gdańska i odwrotnie — na warunkach zawartych w tej umowie. Umowa ta była wynikiem specjalnego stosunku Gdańska do Polski pod względem politycznym i gospodarczym.

Umowa z Czechami z 10 lutego 1934. obecnie ratyfikowana i obowiązująca (ogłoszona w Nr. 22 Dz. U. Rz. P. z 26 marca 1937) jest pierwszą umową o wzajemne wykonywanie tytułów egzekucyjnych — jaką Polska zawarła z innym Państwem poza Gdańskiem.

Stąd znaczenie tej umowy ze względu na rozwinięte między tymi państwami stosunki gospodarcze jest bardzo wielkie i umowa ta umożliwi dochodzenie roszczeń przysądzonych w Polsce na terytorium Czech za pośrednictwem tamtejszych sądów.

Z drugiej strony obywatele polscy nie będą mogli, — jak to czynili dotąd, — bagatelizować procesów wdrożonych przeciw nim w Czechach i będą musieli liczyć z wykonalnością tytułów wydanych przez sądy czeskie — na terytorium polskiem.

Umowa polsko-czeska odnosi się, jak już wspom-

niałem, do roszczeń powstałych **po 18 marca 1937.**, to też tytuły uzyskane dawniej nie będą wykonywane, nie będą też miały mocy egzekucyjnej na terytorium drugiego państwa, tytuły zasądzające roszczenia powstałe przed 18 marca 1937 r.

Według umowy podlegają wykonaniu tytuły egzekucyjne wydane przez sądy polskie lub czeskie, opiewające na zapłatę sumy pieniężnej lub świadczenie rzeczy ruchomych, a w szczególności:

1) wyroki i orzeczenia sądów cywilnych (także sądów pracy) — prawomocne i wykonalne według ustaw Państwa, w którym zostały wydane,

2) prawomocne i wykonalne orzeczenia o kosztach wydane przez sądy cywilne,

3) ugody sądowe,

4) wyroki sądów polubownych i ugody przed tymi sądami zawarte,

5) dokumenty sądowe i akty notarialne, w których dłużnik poddał się egzekucji.

Warunkiem wykonania wyroków i orzeczeń sądowych (p. 1) jest, by sąd orzekający w postępowaniu procesowym był właściwym, jako sąd powszechny, według miejsca zamieszkania pozwanego lub siedziby spółki, albo też jako sąd miejsca płatności weksla względnie czeku albo wreszcie jako sąd właściwy według układu stron.

Wyrok wydany przez t. zw. sąd fakturowy (w Polsce nieprzewidziany) nie będzie w myśl umowy uważany za wykonalny, gdyż nie uchodzi za sąd umowny.

Celem wykonania tytułu w drugiem państwie musi być uzyskane w tymże państwie orzeczenie wykonawcze. Orzeczenie takie wydaje na wniosek wierzyciela bez przesłuchania stron sąd powszechny, dłużnika, a w braku takiego sądu, sąd, w którego okręgu ma być egzekucja wykonana.

Sądowi temu należy przedłożyć tytuł z potwierdzeniem prawomocności i wykonalności wraz z tłumaczeniem na język tego państwa, gdzie tytuł ma być wykonany.

W wypadkach w umowie szczegółowo wymienionych sąd winien odmówić wydania orzeczenia wykonawczego.

Równocześnie zawarły Polska i Czechy umowy o wzajemności w sprawach spadkowych, upadłościowych i układowych.

DR, H. BESEN.

Kto będzie uprawniony do sprzedaży wyrobów tytoniowych.

Na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27. października 1933 r. Dz. U. R. P. No. 84 z 1932 r. nie wymagała sprzedaż wyrobów tytoniowych uzyskiwania zezwolenia władz skarbowych z wyjątkiem wypadków: a) ulicznej sprzedaży, a w szczególności w budkach, kioskach, skrzynkach i t. p., oraz b) sprzedaży w pomieszczeniach dworców kolejowych i autobusowych.

Zezwolenia na sprzedaż uliczną i w pomieszczeniach dworców kolejowych i autobusowych mogły być zaś udzielane wyłącznie inwalidom, wdowom i sierotom po inwalidach oraz wyjątkowo uczestnikom

walk o niepodległość Państwa, byłym wojskowym i innym szczególnie dla Państwa zasłużonym osobom.

Zasada wyrażona w powyższym rozporządzeniu uległa zmianie na podstawie ustawy z dnia 9 kwietnia 1937 r. Dz. U. R. P. Nr. 29, która zezwala na sprzedaż zarówno hurtową jak i detaliczną wyrobów tytoniowych tylko tym osobom fizycznym i prawnym (t. j. stowarzyszeniom, związkom, spółkom z ogr. odp. i t. p.), z którymi Polski Monopol Tytoniowy **zawrze odpowiednie umowy.**

Przy zawieraniu zaś umów winien Polski Monopol Tytoniowy — przy równych warunkach — przyznać pierwszeństwo inwalidom wojennym, wdowom po inwalidach wojennych i po poległych na wojnie, oraz uczestnikom walk o niepodległość i ich organizacjom.

Osoby, z którymi Monopol Tytoniowy zawrze umowę o sprzedaż wyrobów tytoniowych, będą mogły sprzedawać te wyroby jedynie na własne ryzyko i rachunek.

Umowy o hurtową sprzedaż wyrobów tytoniowych będzie Monopol Tytoniowy zawierał na zasadzie rejonów terytorialnych.

Przy umowach o sprzedaż drobną — określi Monopol Tytoniowy miejsce, w którym sprzedawca detaliczny stale ma zakupywać wyroby tytoniowe.

Nowa ustawa pozostawiając bez zmian dotychczasowe przepisy o sprzedaży wyrobów tytoniowych ulicznej i w pomieszczeniach dworców kolejowych i autobusowych wymagającej nadal zezwolenia władzy skarbowej — stanowi, że Minister Skarbu, może zezwolić na drobną sprzedaż wyrobów tytoniowych **bez zawierania umowy** z Polskim Monopolem Tytoniowym w zakładach hotelarskich, gastronomicznych, kantynach i bufetach, oraz w gminach wiejskich, ale pod warunkami, które określi sam Minister Skarbu.

Minister Skarbu upoważniony jest do stopniowego wprowadzania w życie nowej ustawy w poszczególnych obszarach Państwa, ale w ten sposób, by najpóźniej 1-go kwietnia 1938 r. ustawa wprowadzoną była w całym Państwie.

Osobom, trudniącym się stale drobną sprzedażą wyrobów tytoniowych do 1. marca 1937 r. bez zezwolenia — wolno będzie na zasadzie odpowiedniej umowy z Polskim Monopolem Tytoniowym wykonywać nadal sprzedaż przez rok, licząc od dnia wprowadzenia w życie nowej ustawy na obszarze, w którym znajdują się ich przedsiębiorstwa, lecz osoby te przy nabywaniu wyrobów tytoniowych w ciągu tego roku, nie będą otrzymywały rabatów.

Warunki umów i sposób wykonania ustawy określi Minister Skarbu, w rozporządzeniu wykonawczym, którego treść podamy po ukazaniu się rozporządzenia wykonawczego.

Nowe rozporządzenie Ministerstwa Skarbu o wykonaniu ordynacji podatkowej

NORMY SZACUNKOWE

Spośród unormowanych nowym rozporządzeniem zagadnień, na czoło wysuwa się zagadnienie norm szacunkowyh. Kwestia ta dotychczas regulowana jedynie w formie okólników, znalazła wyraz w nowym rozporządzeniu, które po raz pierwszy wyraźnie precyzuje: pojęcie norm, rodzaje norm, sposoby ich ustalania oraz przypadki, w których stosowanie norm może odbywać się.

W szczególności więc rozporządzenie postanawia, że podstawa wymiaru podatku dochodowego (dział I) i podatku przemysłowego od obrotu może być ustalona za pomocą norm szacunkowych tylko w razie rzeczywistej trudności w ustaleniu tej podstawy na zasadzie zebranych innych materiałów faktycznych, odnoszących się do przypadku konkretnego, a więc np. na podstawie zeznań i wyjaśnień płatników ksiąg handlowych, zeznań, opinij i wyjaśnień świadków, biegłych, drogą lustracyj i oględzin lokalnych itd.

Normy szacunkowe wiążą w zasadzie władzę wymiarową i odwoławczą. Odstąpienie od tych norm jest dopuszczalne tylko w przypadkach, uzasadnionych specjalnymi okolicznościami, przy czym zmiana norm na niekorzyść płatnika może nastąpić tylko na podstawie opinii przynajmniej dwóch biegłych. Celem ustalenia podstaw wymiaru podatku przemysłowego mogą być ustalane następujące normy szacunkowe:

1) normy dochodowości: a) gruntów, b) przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, wolnych zajęć zawodowych oraz zajęć przemysłowych, c) budynków;

2) normy obrotów;

3) normy odpisów na zużycie (normy amortyzacyjne).

Tryb postępowania przy ustalaniu norm polegać będzie na tym, że wnioski w przedmiocie norm opracowywać będą izby skarbowe po zasięgnięciu opinii biegłych, wyznaczonych przez właściwe organizacje samorządu gospodarczego lub wolne organizacje zawodowe, po czym przesyłać będą wnioski te do opinii komisyj odwoławczych.

Zaopiniowane przez komisje odwoławcze projekty norm będą ostatecznie zatwierdzane przez Ministra Skarbu — również po wysłuchaniu opinii właściwych

organizacyj samorządu gospodarczego. W ten sposób projekty norm poddawane będą trzykrotnym badaniom i to przy współudziale czynnika obywatelskiego, dając tym samym w rezultacie gwarancję sprawiedliwego, obiektywnego i równomiernego w skali ogólnopaństw. ustalenia wysokości tych norm.

KTO WINIEN PROWADZIĆ KSIĘGI HANDLOWE

Drugim ważnym zagadnieniem, uregulowanym odmiennie niż w dotychczasowym rozporządzeniu wykonawczym z dn. 19. IX. 1934 r., jest zagadnienie ksiąg handlowych uproszczonych oraz ksiąg gospodarczych: właścicieli nieruchomości budynkowych, osób, wykonywających wolne zawody, oraz gospodarstw wiejskich.

Nowe rozporządzenie w pierwszym rzędzie rozszerzyło krąg osób, uprawnionych do prowadzenia ksiąg handlowych **uproszczonych**, postanawiając, że księgi uproszczone mogą prowadzić wszystkie przedsiębiorstwa, wymienione w taryfie, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, z wyjątkiem przedsiębiorstw, obowiązanych do prowadzenia księgowości w myśl kodeksu handlowego lub przepisów szczególnych.

KTO I W JAKI SPOSÓB MA SKŁADAĆ ZEZNANIA O DOCHODZIE

Następnym zagadnieniem, unormowanym w sposób inny niż dotychczas, jest zagadnienie obowiązku składania zeznań o dochodzie. Nowe rozporządzenie przewiduje, że do składania zeznań dla wymiaru podatku dochodowego (dział I) obowiązane są:

A. Bez względu na wysokość osiągniętego dochodu lub poniesionych strat:

1) osoby prawne,

2) osoby fizyczne oraz spadki wakujące, prowadzące księgi handlowe (bądź według kodeksu handlowego, bądź uproszczone) lub gospodarcze, z wyjątkiem osób i spadków, których dochód płynie wyłącznie z gospodarstw rolnych o obszarze, nie przekraczającym 15 ha użytkowego gruntu, położonych w odległości ponad 5 km. od granicy miast z ludnością wyżej 100 tys. mieszkańców.

B. W razie osiągnięcia w roku, poprzedzającym rok podatkowy, dochodu, przewyższającego zł. 1.500 — osoby fizyczne oraz spadki wakujące, nie prowadzące ksiąg handlowych lub gospodarczych, z wyjątkiem osób i spadków wakujących, których dochód płynie wyłącznie:

a) z nieruchomości gruntowej o łącznym obszarze, nie przekraczającym 50 ha gruntów, a na obszarze województw: białostockiego, nowogródzkiego, poleskiego, wileńskiego i wołyńskiego — o łącznym obszarze, nie przekraczającym 100 ha.

b) z domów mieszkalnych, obejmujących łącznie nie więcej niż 12 izb.

c) z jednego przedsiębiorstwa handlowego bądź jednego przedsiębiorstwa przemysłowego, zaliczonego w roku, poprzedzającym rok podatkowy, do kat. III, IV, V-a i V-b przedsiębiorstw handlowych albo kategoryj VII i VIII przedsiębiorstw przemysłowych.

W porównaniu z przepisami dawnego rozporządzenia zmiana polega na tym, że do składania zeznań dotychczas obowiązane były osoby, których dochód płynie jedynie z pewnych źródeł, wymienionych w § 46 dawnego rozporządzenia wykonawczego — bez względu na wysokość osiągniętego dochodu przy czym jednak osiąganie dochodu z niektórych źródeł, jak np. dochodu kapitałów, nie warunkowało obowiązku złożenia zeznania. Obecne natomiast rozporządzenie wyszło z założenia, że zeznania winny być składane przez wszystkie osoby — bez względu na źródła ich dochodu, dopuszczając jedynie od tej zasady wyraźnie wymienione wyjątki.

JAKI MAJĄTEK RUCHOMY NALEŻY UWAŻAĆ ZA NALEŻĄCY DO PRZEDSIĘBIORSTWA

Bardzo ważnym wreszcie zagadnieniem, uregulowanym nowym rozporządzeniem, jest zagadnienie, jaki majątek ruchomy należy uważać za należący do przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 135 ordynacji podatkowej, a więc na jakim majątku ruchomym przedsiębiorstwa służy należnościom z tytułu podatku przemysłowego i dodatku do jego podatku prawo pierwszeństwa zaspokojenia. Kwestja ta, będąca przedmiotem licznych sporów i rozbieżnej często judykatury instancyj kasacyjnych została w nowym rozporządzeniu wykonawczym dokładnie sprecyzowana.

Nowe rozporządzenie wychodzi mianowicie z założenia, że za majątek ruchomy, należący do przedsiębiorstwa, uważa się wszystkie rzeczy ruchome, nie wyłączając wierzytelności i innych praw majątkowych wchodzących w skład przedsiębiorstwa — bez względu na inne do nich prawa osób trzecich. W szczególności uważa się za należące do przedsiębiorstwa rzeczy, najęte lub dzierżawione od osób trzecich albo na mocy jakiegokolwiek innego tytułu oddane do przed-

siębiorstwa celem stałego lub czasowego ich używania lub użytkowania.

Od tej zasady nowe rozporządzenie dopuszcza jedynie następujące taksatywnie wymienione wyjątki, a mianowicie nie uważa za majątek ruchomy, należący do przedsiębiorstwa, następujących rzeczy, wchodzących w skład przedsiębiorstwa: a) przyjętych do przesłania przez przedsiębiorstwo ekspedycyjne (art. 598 kodeksu handlowego), b) przyjętych do przewiezienia przez przedsiębiorstwo przewozowe (art. 613 kodeksu handlowego); c) przyjętych do przechowania na mocy umowy o przechowaniu (art. 523 kodeksu zobowiązań), jak również na mocy umowy składu (art. 630 kodeksu handlowego), jeśli przedsiębiorca składowy nie nabył prawa własności na rzeczach złożonych; d) przyjętych do naprawy; e) przyjętych do przerobu, jeżeli oddanie do przerobu nie nastąpiło z prowadzeniem przez oddającego przedsiębiorstwa handlowego lub przemysłowego. f) przyjętych do sprzedaży przez przedsiębiorstwo komisowe, jeżeli przy wymiarze podatku przemysłowego od obrotu za rok podatkowy, poprzedzający rok, w którym dokonano zajęcia, przedsiębiorstwo w związku z umową komisu, zawartą z danym komitentem, zostało prawomocnie opodatkowane według prowizji (komisowego) bądź innych wynagrodzeń za wykonane usługi (art. 5, ust. 1, p. 5 ustawy o państwowym podatku przemysłowym), a umowa komisu nadal obowiązuje, jeżeli przedsiębiorstwo komisu zostało opodatkowane od pełnego obrotu towarowego tylko z tego powodu, że komitent nie płaci podatku przemysłowego, towary, będące własnością tego komitenta, uważa się za należące do przedsiębiorstwa komisowego, o ile to jest potrzebne celem zaspokojenia kwoty podatku przemysłowego, przypadającej od obrotów towarami, które były własnością danego komitenta; jeżeli w roku, poprzedzającym rok, w którym zostało dokonane zajęcie, nie istniał dany stosunek komisowy, to o przynależności towarów, będących własnością komitenta, do przedsiębiorstwa komisowego rozstrzyga prawomocny wymiar podatku przemysłowego za rok dokonania zajęcia; g) wierzytelność przedsiębiorstwa komisowego z tytułu ceny rzeczy, przyjętych do sprzedaży — o ile rzeczy te w myśl p. f) nie były uważane za wchodzące w skład przedsiębiorstwa; h) wierzytelności pieniężnych, co do których danemu przedsiębiorstwu zlecono inkaso lub inną realizację wierzytelności.

Zaległości w księgowaniu.

W sprawie tez wyroku N. T. A. dyskwalifikujących księgi handlowe z powodu stwierdzenia zaległości w księgowaniu wystąpił Związek Przemysłowców w Krakowie do Ministerstwa Skarbu z memoriałem o wydanie autorytatywnej interpretacji, wyjaśniającej Urzędom Skarbowym kwestję wpływu zaległości w księgowaniu na ocenę ksiąg handlowych pod kątem widzenia ich prawidłowości lub nieprawidłowości.

W odpowiedzi komunikuje Ministerstwo, że nie uważa za wskazane wydanie takiej interpretacji, gdyż wpływ zaległości w księgowaniu na ocenę ksiąg, jak to zresztą orzekł już Najwyższy Trybunał Administracyjny w wyroku swym z dnia 9. grudnia 1927 r. L. Rej. 2581/25, zależny jest od rozmiaru zaległości, od jej przyczyn i od stanu zapisów w innych księgach.

Czy i kiedy więc zaległość w księgowaniu może stanowić dostateczny powód do uznania ksiąg za nieprawidłowe jest kwestią faktu, zależną od okoliczności każdego poszczególnego wypadku i wypracowanie miarodajnej interpretacji, która wyjaśniłaby wszystkie mogące się w tym względzie nasuwać wątpliwości, nie jest możliwe.

Tym niemniej jednak z podobnego stanu rzeczy nie można wsuwać wniosku, że stwierdzenie jakiejkolwiek zaległości w księgowaniu bez względu na jej charakter i powody powstania uzasadnia uznanie ksiąg za nieprawidłowe i w każdym wypadku późniejsze usunięcie zaległości pozostaje bez wpływu na ocenę ksiąg. Zasadniczo bowiem o prawidłowości ksiąg handlowych decyduje prowadzenie ich w myśl przepisów obowiązującego kodeksu handlowego oraz księgowości i zwyczajów handlowych.

Skoro tedy zasady księgowości i zwyczaje handlowe zezwalają np. na księgowanie faktur i rachunków z pewnym, jak to zresztą nieznacznym opóźnieniem, spowodowanym względami technicznymi, to taka zaległość nie może mieć ujemnego wpływu na ocenę prawidłowości ksiąg.

Również opóźnienie w sporządzeniu rocznego zamknięcia bilansowego, jeżeli ono nie przekracza zwyczajowo przyjętych okresów czasu lub jeżeli spowodowane zostało istotną niemożnością zamknięcia ksiąg z powodów niezależnych od płatnika, jak np. braku wyciągów, rachunków itp., nie może być uzna-

nie za zaległość w księgowaniu. Potwierdza to np. wyrok NTA. z dnia 2 października 1935 r. L. Rej. 6569/33, wyrażający zapatrywanie, że brak zamknięcia końcowych miesięcy w księgach podatnika, spowodowany niemożnością uzgodnienia kont z dostawcami, bankami i odbiorcami, nie może uzasadnić dyskwalifikacji ksiąg.

Dotychczasowa judykatura Najwyższego Trybunału Administracyjnego wskazuje natomiast na zaległości w księgowaniu, powodujące dyskwalifikację ksiąg jednak o zupełnie innym charakterze, a mianowicie np.: na wpisywanie pozycyj do ksiąg z kilkumiesięcznym opóźnieniem (wyrok NTA. z dnia 11. V. 1931 r. L. Rej. 2594/29), księgowanie zakupu towarów dopiero po pokryciu faktury (wyrok NTA. z dnia 18. V. 1931 r. L. Rej. 2465/29) itp.

Jedynie więc stwierdzenie zaległości w księgowaniu, powstałych wbrew zasadom księgowości lub zwyczajom handlowym dyskwalifikuje księgi handlowe i w tych jedynie wypadkach zastosowana być może słuszna teza przytoczonego przez memoriał wyroku N. T. A. (L. Rej. 8708/33 — mylnie podana), postanawiająca, że nawet późniejsze usunięcie zaległości w księgowaniu nie może dać płatnikowi prawa domagania się uznania tych samych ksiąg za prawidłowe.

ZWROTY TOWAROWE ulegają wyłączeniu z podstawy opodatkowania w myśl art. 5 ust. ostatni ustawy z 15. VII. 1925 o państw. podatku przem. bez względu na to, czy są związane z transakcjami, dokonanymi w bieżącym roku podatkowym, czy też z transakcjami pochodzącymi z lat poprzednich. (Wyrok NTA. z 27. VI. 1935 r. L. rej. 237/34 PPA).

ZWROT TOWARU PRZEZ KLIENTA w celu zamiany, jak również wysłanie klientowi towaru do wyboru nie należą do zdarzeń, których niezaksięgowanie w dzienniku odbierałoby księgom cechę prawidłowych. (Wyrok N. T. A. z 12. XI. 1936 r. L. rej. 3611/34 PPA).

O ODPOWIEDZIALNOŚCI PRACODAWCY ZA PRZEWINIENIA W SPRAWACH UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH.

Pracodawca, niezależnie od ewentualnej odpowiedzialności cywilnej w stosunku do pracownika, może być ukarany grzywną lub aresztem za następujące przewinienia:

1) za niedopełnienie obowiązku zgłoszenia pracownika do ubezpieczeń społecznych,

2) za podanie w zgłoszeniach, listach lub wykazach, przewidzianych w ustawach ubezpieczeniowych, nieprawdziwych danych,

3) za udzielenie nieprawdziwych wyjaśnień instytucjom ubezpieczeń społecznych,

4) za potrącenie pracownikom przy wypłacie zarobków wyższych składek, niż przewidziane w ustawach,

5) za nie wypłacenie w terminie części składek, przypadających za zatrudnionych pracowników,

6) za zmuszenie zatrudnionych pracowników pod groźbą wypowiedzenia stosunku pracy lub w inny sposób, do ukrywania ich stosunku pracy przed instytucjami ubezpieczeń społecznych lub do udzielania fałszywych danych co do należnego im zarobku.

Grzywna lub areszt wymierzane są pracodawcy administracyjnie. Kara grzywny wynosi do 3.000 zł., a aresztu do 3 miesięcy.

WYPOWIEDZENIE W CZASIE CHOROBY.

W myśl przepisów art. 29. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16. III. 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 35 poz. 323), pracodawca nie może wypowiedzieć umowy o pracę w pewnych przypadkach,a m. in. podczas choroby pracownika. Na podstawie tego przepisu Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 15. V. 1936 Nr. 6. C. III. 922/33 stanął na stanowisku, że „wypowiedzenie nie staje się dopuszczalne nawet podczas choroby pracownika przez to, że trwała ona dłużej aniżeli trzy miesiące". Z tego orzeczenia nie należy jednak wysnuwać wniosku, że pracodawca nie może rozwiązać z pracownikiem umowy, gdy choroba trwa dłużej niż trzy miesiące. Przepis bowiem art. 32 lit. b) cytowanego rozporządzenia normuje wyraźnie że „pracodawcy służy prawo niezwłocznego rozwiązywania umowy z ważnych przyczyn, a w szczególności: „.... w razie niestawienia się pracownika do pracy wskutek nieszczęśliwego wypadku lub choroby w ciągu więcej niż 3 miesięcy". W konsekwencji należy opinię prawną zawartą w powołanym wyroku Sądu Najwyższego rozumieć w ten sposób, że Sąd Najwyższy uznał za prawnie niedopuszczalne wypowiedzenie pracownikowi umysłowemu pracy w okresie choroby, co w niczym nie narusza prawa pracodawcy do niezwłocznego (bez wypowiedzenia) rozwiązania umowy z chwilą, gdy choroba pracownika trwa dłużej niż trzy miesiące.

Kronika.

O UPROSZCZENIE FORMALNOŚCI EKSPORTOWYCH.

Związek Izb Przemysłowo - Handlowych przystąpił ostatnio, w porozumieniu z Ministerstwem Przemysłu i Handlu, do systematycznego opracowania środków uproszczenia i ujednolicenia formalności, związanych z wywozem poszczególnych artykułów. — W szczególności chodzi z jednej strony o zmniejszenie ilości zaświadczeń, potrzebnych przy eksporcie, np. w związku ze zwrotem ceł, cłami wywozowymi, rozrachunkiem i kontrolą walutową, z drugiej zaś strony — o to, by eksporterzy danego artykułu mogli możliwie w jednej instytucji zaopatrywać się we wszystkie zaświadczenia i dokumenty, niezbędne do dokonania wywozu na dany rynek.

Odnośne prace badawcze Związek Izb przeprowadza oddzielnie dla poszczególnych artykułów, przy udziale przedstawicieli ministerstw gospodarczych, samorządów gospodarczych i organizacyj branżowych. Prace te zostaną skoncentrowane na konferencjach, rencjach, zwołanych na dnie 18-go, 19-go i 20-go maja rb. w siedzibie Związku Izb. Zainteresowani, którzy pragnęliby uczestniczyć w tych pracach, mogą komunikować swe uwagi Warszawskiej Izbie Przemysłowo-Handlowej.

ŚWIADECTWO PRZEMYSŁOWE PRZY UZNAWANIU PRZEDSIĘBIORSTW.

O Sąd Najwyższy oparła się sprawa, w której sąd miał sposobność wyjaśnić kwestię obowiązku wykupywania świadectw przemysłowych w razie zawieszenia działalności przedsiębiorstwa i następnie wznowienia tej działalności w okresie tego samego roku podatkowego. Sytuacja przedstawiała się w ten sposób, że kupiec, wykupiwszy świadectwo przemysłowe na cały rok, po upływie paru miesięcy, z takich czy innych względów, zaprzestał prowadzenia przedsiębiorstwa i w związku z tym zwrócił urzędowi skarbowemu wykupione świadectwo. Po upływie paru miesięcy, w okresie tego samego roku podatkowego, kupiec zdecydował się prowadzić jednak to samo przedsiębiorstwo w tym samym lokalu i o tym samym zakresie. Zwrócił się wówczas o wydanie mu złożonego w swoim czasie świadectwa przemysłowego.

Władza skarbowa stanęła na stanowisku, że kupiec powinien wykupić nowe świadectwo przemysłowe, a gdy tego nie uczynił, wydała orzeczenie karne za prowadzenie przedsiębiorstwa bez świadectwa przemysłowego. Sąd do którego odwołał się kupiec, uniewinnił kupca, zaś na skutek skargi kasacyjnej złożonej przez prokuratora, Sąd Najwyższy wyjaśnił, iż stanowisko Sądu Okręgowego jest całkowicie słuszne. Ustawa bowiem o podatku przemysłowym nie przewiduje utraty ważności świadectwa przemysłowego przez jego zwrot Urzędowi i zaprzestanie prowadzenia przedsiębiorstwa w ciągu roku podatkowego. Słusznie zatem orzekł Sąd, iż kupiec w okolicznościach wyżej przedstawionych nie miał obowiązku wykupienia nowego świadectwa przemysłowego i że prowadzenie w ten sposób przedsiębiorstwa nie wykazuje znamion przestępstwa. (Wyrok S. N. S. K. 1726/36).

REGULOWANIE CEN

Minister spraw wewnętrznych wystosował do władz podległych pismo okólne polecając w nim:

1) objąć akcją wyznaczania cen z urzędu wszelkie kasze wytwarzane ze zbóż chlebowych, a to na podstawie rozporządzenia z dnia 10 kwietnia 1937 r., rozszerzającego dotychczasowe uprawnienia władz w zakresie regulowania cen przedmiotów powszedniego użytku na wszelkie przetwory zbóż chlebowych.

Wyznaczanie cen z urzędu winno zatem objąć wszelkie kasze wytwarzane ze zbóż chlebowych w gatunkach mających powszechne zastosowanie na danym terenie, jak np. kasze jęczmienne: perłowa, krakowska, pęcak itp., a z pszenicy manna (grysik). Przy wyznaczaniu tych cen tak w hurcie jak i w detalu uwzględniać miejscowe warunki produkcji względnie obrotu, opierając się na kalkulacji przedstawionej przez przetwórców względnie handel, a sprawdzonej przez komisje do wyznaczania cen.

* * *

2) wyznaczyć z urzędu ceny kawy zbożowej zarówno ziarnistej, jak i wszelkich mieszanek w detalu na poziomie o co najmniej 10 proc. niższym dla kawy zbożowej ziarnistej, a co najmniej 7 proc. niższym dla wszelkich mieszanek w stosunku do cen z 1 kwietnia b. r.

3) uwzględniać w nadsyłanych Ministerstwu sprawozdaniach o cenach — wszelkie kasze i kawę zbożową o cenach zreglamentowanych.

PLAGA SKLEPIKÓW SZKOLNYCH.

P. minister oświaty prof. Świętosławski przyjął delegację naczelnej rady zrzeszeń kupiectwa polskiego. Delegacja przedstawiła p. ministrowi memoriał zawierający stanowisko kupiectwa papierniczo-piśmienniczego w sprawie t. zw. sklepików szkolnych. Pan minister ustosunkował się przychylnie do postulatów delegacji i oświadczył, że wyda zarządzenia zmierzające do oparcia sklepików szkolnych na zasadach spółdzielczości. Poza tym wydane będą zarządzenia obowiązujące sklepiki do poczynienia zakupów w detalicznych sklepach papierniczo-piśmienniczych.

POŻYTECZNE WYDAWNICTWO:

Ukazała się w druku praca Dr. Herberta Sanda, wicedyr. Izby przemysłowo-handlowej w Łodzi p. t.: „Chałupnictwo" i jego związek z przemysłem, rzemiosłem oraz bezrobociem".

Książka ta jest do nabycia w bibliotece Izby P.-H. w Krakowie, w cenie zł. 2.60 za egz.

Z Izby Przem.-Handlowej.

Nowe przepisy w sprawie podań o podwyższenie wartości importowanych towarów.

W związku z instrukcją wydaną przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu do okólnika Komisji Dewizowej z dnia 16. kwietnia b. r. Nr. 14, zawiadamia Izba przemysłowo-handlowa w Krakowie, że zaświadczenia o zmianie wartości fakturowej towaru, wydawać będzie mogła jedynie w tych wypadkach, kiedy zmiana będzie umotywowana normalnym wahaniem cen rynkowych lub rozbieżnością między fakturą ostateczną a pro forma usprawiedliwioną zwyczajami handlowymi w danej branży, a nie będzie wynikała z powodu zmiany gatunku lub rodzaju towaru importowanego.

Izba zwraca wobec tego uwagę firm zainteresowanych, że stanowczo nie będzie uwzględniać podań o podwyższenie wartości sprowadzonego towaru, o ile tytułem do zmiany ceny towaru będzie jedynie jego wyższa jakość.

wie, Towarzystwo Kredytowe Ziemskie we Lwowie oraz Ziemstwo Kredytowe w Poznaniu.

Mniej ważną o charakterze porządkowym, jest analogiczna zmiana terminu w art. 36 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej. Ponieważ znaczna część przepisów tego artykułu została wykonana, jak np. ujednolicenie okresów umorzenia listów zastawnych, ujednostajnienie sposobu umarzania tych listów itp., praktycznie przedłużenie terminu, przewidzianego w art. 36, odnosić się może jedynie do przepisów, zawartych w punkcie 6-tego artykułu, a dających Ministrowi Skarbu prawo wprowadzenia wszelkich zmian do statutów instytucyj kredytu długoterminowego.

Doniosłą natomiast zmianę wprowadza nowela do art. 43 ust. 1 rozporządzenia, i to zmianę, idącą w dwóch kierunkach. Ust. 1. art. 43 dawał posiadaczom drobnych gospodarstw wiejskich (kategoria A) możność przedterminowej spłaty w całości lub części długu rolniczego z tym, że każda zapłata gotowizną umarzała 150 proc. zapłaconej sumy. Otóż, nowela przedłuża, po pierwsze, przewidziany w art. 43 termin tej ulgowej spłaty — do dnia 31. 12. 1940 r. a po drugie — powiększa bonifikaty długu, przewidując, że zapłata gotowizną będzie na przyszłość umarzała 200 proc. zapłaconej sumy.

Nowela przedłuża dalej w analogiczny sposób termin, przewidziany w art. 53 ust. 1 rozporządzenia, w ciągu którego urząd rozjemczy może obniżać długi z tytułu działów rodzinnych i spadkowych.

Wprowadzona następnie przez nowelę poprawka do art. 54 ust. 2 dotyczy zasad szacowania nieruchomości, obliczania reszty ceny kupna, którą urząd rozjemczy może obniżyć na podstawie ust. 1 tego artykułu.

Ostatnią wreszcie zmianą, wprowadzoną przez nowelę do rozporządzenia, jest przepis, ograniczający możność rozwiązania umowy sprzedaży ziemi, możność, przewidzianą art. 55. Urząd rozjemczy nie może na przyszłość rozwiązać umowy w przypadku, jeżeli dłużnik wpłacił ponad 30 proc. umówionej ceny.

Wywożenie i przesyłanie pieniędzy do Palestyny

Okólnik Komisji Dewizowej w związku z układem rozrachunkowym polsko-palestyńskim.

W związku z wejściem w życie z dniem 1 maja r. b. porozumienia rozrachunkowego, zawartego przez Polski Inst. Rozrach. z przedstawicielami ludności żydowskiej w Palestynie, Komisja Dewizowa w okólniku 44 zarządza, co następuje:

Należności ludności żydowskiej, zamieszkałej w Palestynie z tytułu importu towarów palestyńskich do Polski, jak również zaliczki na te towary mogą być przekazywane tylko za pośrednictwem PIR. To samo dotyczy kosztów związanych z importem lub eksportem polsko - palestyńskim.

Eksport z Polski do Palestyny dla odbiorców żydowskich będzie mógł być dokonany za zapłatą w drodze rozrachunku na warunkach określonych instrukcją PIR, jaką otrzymają organizacje wydające zaświadczenia walutowe. (Instrukcja ta zawiera listę towarów, które nie mogą być wywożone do Palestyny w drodze rozrachunku).

Wyłącznie za pośrednictwem PIR mogą być dokonywane przekazy do Palestyny na cele związane z emigracją ludności żydowskiej do Palestyny, na koszty utrzymania i zapomogi dla ludności żydowskiej w Palestynie i na cele turystyki do Palestyny dla turystów Żydów.

Komisja dewizowa upoważniła PIR do przekazywania do Palestyny w drodze rozrachunku: 1) na cele turystyczne kwot pokazowych do wysokości 40 funtów palestyńskich od osoby na podstawie paszportu zagranicznego, zaopatrzonego w wizę pobytową; 2) na koszty utrzymania osób przebywających w Palestynie w celach kształcenia się i leczniczych do wysokości 250 zł. na osobę miesięcznie oraz na zapomogi do 100 zł. miesięcznie na osobę po stwierdzeniu faktu i celu przebywania w Palestynie oraz konieczności przekazu; 3) kwot pokazowych wymaganych od emigrantów przy wjeździe do Palestyny w wysokości oznaczonej w certyfikacie, nie więcej jednak niż 1000 funtów od osoby; 4) na zakup działek gruntu i inne cele inwestycyjne w Palestynie do wysokości 250 funtów pal. od osoby po stwierdzeniu, że dana osoba otrzyma możność wyjazdu do Palestyny.

Zwyczaje handlowe.

Komisja dla ustalania zwyczajów handlowych Izby przemysłowo-handlowej we Lwowie powzięła ostatnio szereg uchwał w przedmiocie zwyczajów handlowych, a w szczególności: w kwestii znaczenia określenia „kupno papierów wartościowych z kuponami bieżącymi" w ratalnym handlu papierami wartościowymi; w sprawie wysokości wynagrodzenia spedytora za dokonanie reklamacji kolejowej; w kwestii prowizyj pośrednika z tytułu doprowadzenia do skutku umowy spółki dwóch przemysłowców, dotyczącej wspólnego prowadzenia fabryki wódek i likierów; w sprawie prowizji za pośrednictwo przy dzierżawach

rafineryj; w kwestii wysokości prowizji pośrednika przy kupnie - sprzedaży koniczyny i maku w Gdańsku; w sprawie obowiązku kopalni oddawania bruttowcom udziału brutto od produkcji gazowej w wypadku spalania gazu na własne potrzeby kopalni; w kwestii znaczenia klauzuli „loco stacja kolejowa" i „loco wagon kolejowy" w handlu cegłą i w końcu w sprawie obowiązku kupującego drzewostan w kilku transzach, odbioru poszczególnych transz w częściach.

Polityka cen hamuje rozwój gospodarczy.

stwierdza Izba Przemysłowo-Handlowa w Gdyni.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Gdyni na plenarnym posiedzeniu, odbytym w dniu 28 kwietnia, uchwaliła następującą rezolucję:

„Izba przyjmując do wiadomości sprawozdanie prezesa stwierdza, że na terenie okręgu izbowego objawia się w przemyśle pewne ożywienie, które jednak z powodu trudności w zaopatrzeniu się w surowce nie może być dostatecznie wykorzystane. Natomiast w handlu — z wyjątkiem pewnego odłamu handlu hurtowego — poprawy gospodarczej nie odczuwa się a nawet w handlu detalicznym zanotować należy pewne pogorszenie.

Jedną z przyczyn tego stanu zarówno w dziedzinie przemysłu jak i handlu jest pogorszenie się warunków kredytowych i brak aktywności ze strony banków o kapitale polskim, w przeciwieństwie do dużej aktywności kapitału obcego, co uniemożliwia wykorzystanie zarysowującej się lekkiej poprawy. Oprócz tego, ważnym momentem wstrzymującym rozwój gospodarczy jest polityka cen, stosowana przez czynniki miarodajne.

Podzielając w całej pełni wywody Związku Izb skierowane do ministra przemysłu i handlu w tej sprawie, Izba stwierdza, że poziom cen artykułów przemysłowych winien ściśle odpowiadać zasadom prawidłowej kalkulacji, opartej na rzeczywistych kosztach produkcji z uwzględnieniem zasady rentowności przedsiębiorstwa. W odniesieniu do przedsiębiorstw handlowych, poziom cen winien odpowiadać prawidłowej kalkulacji handlowej z uwzględnieniem kosztów pośrednictwa handlowego i godziwego zysku.

Akcja obniżania cen, nie licząca się z kalkulacją zakładów wytwórczych, w konsekwencji przyniesie nieobliczalne straty dla życia gospodarczego w pierwszej linii przez zachwianie egzystencji istniejących zakładów przemysłowych oraz odstraszenie od inwestycyj przemysłowych, co w następstwie pociągnie zwiększenie bezrobocia zamiast jego zwalczania.

W końcu Izba stwierdza konieczność równomiernego traktowania przedsiębiorstw państwowych z zakładami przemysłowymi prywatnymi w sprawie regulacji cen.

Wydawca za Krak. Stow. Kupców: Samuel Schechter. Redaktor odpow. N. Józef Haller.

Drukarnia Józefa Fischera, Kraków Grodzka 62. — Telefon 104-12.